

Grundläggande information om EUs 7e ramprogram – Forskning & Utveckling

Gordon HAHN
SERUS

Ramprogram 7 (FP7), vilket är EUs hitintills största satsning på forskning och utveckling, lanserades 1 januari (utlysningarna lanserades redan i slutet av december). Programmet antogs av medlemsstaterna genom våra ministrar den 18e december 2006. FP7 har en total budget på drygt 50 miljarder euro, vilket är en 40% ökning från föregående FP6, och kommer att pågå under sju år.

Huvudmål med FP7

Kunskap har länge varit i centrum av EUs politik inom alla områden. Hörnstenen har utgjorts av Lissabonstrategin som markerar vikten av att Europa utvecklas till världens mest kunskapsbaserade ekonomi. Vid sidan av FP7 finns flertalet andra program som strävar i denna riktning från andra perspektiv än forskning. FP7 är i stora delar utformat för att svara mot Europas anställningsbehov och konkurrenskraft.

FP7s struktur

FP7 består av fyra huvudavdelningar med verksamheter som utgör fyra specifika program, nämligen samarbete, idéer, människor och kapacitet.

Samarbete

Programmet samarbete utgör den klart största delen av FP7 med 66% av totalbudgeten (32 miljarder euro). Forskningsstöd ges till internationella samarbetsprojekt i tio temaområden som hör samman med betydande fält inom vetenskap och forskning. Prioritet inom programmet är att stödja och stärka forskningen i EU för att möta sociala, ekonomiska, miljömässiga och industriella utmaningar samt den allmänna hälsan i Europa.

Följande temaområden ges stöd:

- **Hälsa**

Målet är att förbättra hälsan hos de europeiska medborgarna framförallt riktat till industrier och företag. Prioritet ligger på globala hälsofrågor som t.ex. epidemier.

- **Livsmedel, jordbruk och bioteknik**

Prioritet ligger i hållbar hantering av biologiska resurser samt att stärka miljöeffektiva och konkurrenskraftiga produkter inom jordbruk, fiske, livsmedel, sjukvård, skogsbaserade och relaterade industrier. Konsumentskydd kommer även att prioriteras.

- **Informations- och kommunikationsteknik**

Informations- och kommunikationsteknik spelar en avgörande roll när det gäller att föra fram innovation, kreativitet och konkurrenskraft för hela industri- och servicesektorn.

- **Nanovetenskap, nanoteknik, material och ny produktionsteknik**

Nanoteknik och produktionsteknik har en mycket stark socioekonomisk relevans och kan resultera i förbättrade prestationer inom områden för hälsa/medicin/jordbruk.

- **Energi**

Forskningen inom energi i samarbetsprogrammet syftar till förnybar och hållbar energiforskning.

- **Miljö (inklusive klimatförändringar)**

Detta område kommer att prioritera klimatförändringar och risker, hållbar hantering av tillgångar, miljöteknologier samt verktyg för observation och bedömning av jorden.

- **Transport (inklusive aeronautik)**

Inriktning på aeroteknik, hållbara transporter och system samt Galleleo.

- **Samhällsvetenskap och humaniora**

Europa står inför ett antal sociala och ekonomiska utmaningar och det är därför viktigt att förstå dessa och hantera dem på ett effektivt sätt genom att utarbeta lämpliga strategier. Europas långa tradition inom detta forskningsområde, tillsammans med olika sociala, ekonomiska och kulturella infallsvinklar, ger ett unikt tillfälle att bedriva den här typen av forskning på EU-nivå.

- **Rymden**

Fortsatt stöd till utvecklandet av Galleleo och European Space Agency.

- **Säkerhet**

Behovet av en mer omfattande säkerhetsstrategi som omfattar både civila säkerhetsåtgärder och försvarssäkerhetsåtgärder.

Idéer

Programmet "Idéer" innehåller alla de verksamheter som ska genomföras av det europeiska forskningsrådet. Europeiska forskningsrådet förväntas ha en hög grad av autonomi för att utveckla högkvalitativ banbrytande forskning på en europeisk nivå och bygga upp en expertkunskap i Europa som utmärker sig på internationell nivå. Programmet utgör 15% av total budget. Idéer ger stöd till oberoende karriärer för framstående forskare samt till forskningsprojekt av högsta kvalitet med ledande etablerade forskare.

Människor

Programmet "Människor" ger möjlighet för enskilda individer att genomföra en forskningskarriär. Programmet "Människor" bygger på de positiva erfarenheterna från "Marie Curie-åtgärderna" och ska uppmuntra enskilda individer att bli forskare; strukturera deras forskningsutbildning genom att erbjuda alternativ och uppmuntra rörlighet inom samma sektor. Forskares rörlighet är inte enbart nyckeln till forskares karriärsutveckling, utan också avgörande för att kunskap sprids mellan länder och sektorer.

Kapaciteter

Programmet "Kapaciteter" syftar till att optimera användningen och utvecklingen av forskningsinfrastrukturer och samtidigt öka små och medelstora företags innovativa kapaciteter för att dra nytta av forskningen. Programmet har designats för att stödja regionala forskningsstyrda grupperingar och samtidigt ta fram forskningspotentialen i EU-konvergensen och de yttre regionerna. Stöd kommer att tillhandahållas för övergripande åtgärder som främjar internationellt samarbete.

"Kapaciteter" kommer att verka inom sju utbredda områden:

- **Forskningsinfrastrukturer**

Forskningsinfrastrukturer spelar en alltmer viktig roll för framsteg inom kunskap, teknik och deras användning.

- **Forskning till förmån för små och medelstora företag**

främst de små och medelstora företag som har kapacitet för innovation men begränsade forskningsmöjligheter.

- **Kunskapsregioner och support för regionala forskningsstyrda grupper**

Regionerna ses mer och mer som viktiga delar av EU:s forsknings- och utvecklingslandskap. Lokala resurser har en aktiv del i vetenskaplig strävan och innovation till fördel för samhället

- **Forskningspotential i sammanstrålande regioner**

Denna del riktas till de minst avancerade regionerna som ligger långt ifrån det europeiska hjärtat vad gäller forskning och industriell utveckling. En inkluderingsstrategi kan potentiellt gynna den sociala strukturen

- **Vetenskapen i samhället**

mål att överbrygga klyftan mellan professionella forskare och dem utan en formell vetenskaplig utbildning, samt att främja det vetenskapliga intresset hos allmänheten.

- **Stöd till samordnad utveckling av forskningsstrategier**

samordningen av forskningsstrategier på regional, nationell och europeisk nivå,

- **Internationellt samarbete**

Fler än 100 länder från hela världen är involverade i EU:s forskningsprogram vilket kräver samordningsresurser.

FP7 innehåller även Euroatom som riktar sig till kärnenergi,

Den sociala ekonomins roll i FP7

Den sociala ekonomins roll i FP7 återfinns primärt inom samarbetsprogrammet och avdelningen för Samhällsvetenskap och humaniora (610 miljoner euro).

Under FP7 ska EU:s forskning inom samhällsvetenskap och humaniora studera och leverera svar på frågor vad gäller demografiska förändringar och livskvalitet, utbildning och sysselsättning med hänsyn till de aktuella ekonomiska trenderna, globala länkar mellan kunskapsområden och kunskapsöverföring, välbefinnande i demokratier och politiskt deltagande samt kulturell mångfald och värderingar.

De forskningsfrågor som ska behandlas inom tidsramen för FP7 kommer att ta ursprung från följande områden:

- Tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft i ett kunskapssamhälle (strategier för innovation, konkurrenskraft och arbetsmarknad, utbildning och livslångt lärande och ekonomiska strukturer och produktivitet)
- En kombination av ekonomiska, sociala och miljömässiga mål i ett europeiskt perspektiv (socioekonomiska modeller inom Europa och över hela världen, ekonomisk och social sammanhållning i olika regioner, de sociala och ekonomiska dimensionerna vad gäller miljöstrategier)
- Betydande trender i samhället och deras innebörd (demografiska förändringar, att få arbete och familj att gå ihop, hälsa och livskvalitet, ungdomsstrategier, social uteslutning och diskriminering)
- Europa i världen (handel, fattigdom, kriminalitet, konflikter och lösningar)
- Medborgarna i den europeiska regionen (politiskt deltagande, medborgarskap och rättigheter, demokrati och tillförlitlighet, media, kulturell mångfald och kulturarv, religioner, attityder och värderingar)
- Socioekonomiska och vetenskapliga indikatorer (användning och utvärdering av indikatorer vid utveckling av strategier på makro- och mikronivå)
- Förutsedda verksamheter (framtida konsekvenser av global kunskap, migration, åldrande, risker och nya områden inom forskning och vetenskap)

Utllysningar och vidare kontakt

Den första utlysningen av FP7 kom den 22 december 2006 med olika slutdatum för ansökan. FP7 kommer att löpande utlysa anbudsförslag och har du/ni en idé eller tanke på att ansöka är ni välkomna med förfrågan om hjälp till:

Gordon HAHN

gordon@serus.se (gordon@serus.se)